

Følgende artikel er bragt i BØRNS Hverdag Nr. 8, november 2013, på grundlag af Landtur 2013 i projektet Landbruget i Planlægningen 2020, som bl.a. er finansieret af:

STØTTET AF
promilleafgiftsfonden
for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

BØRNSHVERDAG

NR. 8 · NOVEMBER · 2013

Bornholm -
Danmarks
største
dagtilbud

side 8

Kommunal
institution
blev selv-
ejende

side 14

FOTO UDLÅNT AF RØDBÆKSGAARD

Rødbæksgaard ved Kolding er både et økologisk landbrug og en privat børnehave, hvor børnene er med til at fodre grise, hente æg hos hønsene og høste korn med mejetærskeren.

AF PER HENRIK HANSEN,
FREELANCEJOURNALIST

Lise Larsen var en af de første forældre, der meldte et barn ind i den private institution Rødbæksgaard Børnehaven, da den for tre år siden slog dørene op i et splinternyt hus på landbruget Rødbæksgaard, lige udenfor Koldings bygrænse.

Det har Lise Larsen ikke fortrudt. Tværtimod.

Inden han som femårig begyndte i den nye børnehaven, havde Lise Larsens søn gået i en almindelig kommunal institution, tæt på familiens hjem. Her var der i alt 150 børn, og med Lise Larsens udtryk var hendes dreng dagligt 'på overarbejde'. Hver dag skulle han forholde sig til mange flere pædagoger, medhjælper, børn og forældre, end det lille barnehoved kunne kapere uden at blive noget så træt.

Masser af plads

Da Rødbæksgaard Børnehaven åbnede i

december 2010, blev der de første måneder kun lukket 15 børn ind. I foråret 2011 steg tallet til 40, hvilket institutionen var godkendt til den gang. Siden er både tilladelse og børnetal steget til 48, deraf 10 småbørn på 2 – 3 år.

Masser af plads er her. Omkring 5000 kvadratmeter – eller næsten en tønede land, for at udtrykke det på gammel landbovis – er der indenfor det hegn, som adskiller børnehaven fra det mere end 200 tønder land store økologiske landbrugsareal på Rødbæksgaard.

Indenfor hegnet er det meste legeplads med en masse træer, en skråning, der kan bruges som kællebakke, bålplads, borde og bænke, legehuse og -redskaber.

I en stor hønsegård går en flok høns og hygger sig med det foder, børnene er med til at give dem. Et andet sted er der løbegård til kaninerne, og langs den ene side

FOTO: CLAUS HAAGENSEN, CHILIFOTO.

Ejerne Olav og Kari Uth sammen med nogle af børnehavebørnene.

FOTO: CLAUS HAAGENSEN, CHILIFOTO.

støder legepladsen op til en stor indhegning, hvor et par velvoksne søer og deres griseunger går og griser sig til, mens de grynter veltilpas.

En snittekniv i hånden

Da Lise Larsens søn fik en hverdag i disse omgivelser, skete der en mærkbar ændring med ham. Det begyndte med en for ham helt ny aktivitet.

”Han fik en snittekniv i hånden, og så sad han i mange dage og snittede sammen med de andre store drenge og Olav”, fortæller Lise Larsen.

Olav med efternavnet Uth er Rødbæksgaards landmand og pedel. Sammen med sin hustru, den pædagoguddannede Kari Uth, ejer han stedet. Kari er børnehavens leder og arbejder i den på fuld tid, mens Olavs hovedbeskæftigelse er at drive landbruget. Ægteparret og deres egne børn bor lige ved siden af selve børnehaven.

”At sidde der på en træstamme og snitte med kniv, det var en god måde for min søn at udvikle sin finmotorik på. I det hele taget var det rigtig godt for ham at komme derud. Han havde brug for ro omkring sig, og det fik han”, siger Lise Larsen.

Roen var dog langt fra det samme som fysisk passivitet. Tværtimod foregår det meste af dagligdagen udendørs. Udover de udfordringer, som den naturagtige legeplads giver, er der også mere organiserede aktiviteter.

”For eksempel tog de hver uge seks drenge med på en cykeltur på Troldhedestien, som er en nedlagt jernbane, der i den ene retning ender ved en sø, og i den anden i en skov,” fortæller Lise Larsen, og fortsætter:

”Børnene er også sammen med voksne, mens de udfører arbejdsopgaver som at fodre dyrene, muge ud hos grisene og hente grøntsager i køkkenhaven. Det har givet min søn mange succesoplevelser”.

Selv Olavs markarbejde med traktor og mejetærsker er børnene med til. Dog kun mod særlig tilladelse fra forældrene.

Træt som efter skitur

Da drengen, der i dag går i skole, gik i Rødbæksgaard Børnehave, var han træt, når han kom hjem.

”Men det var på en anden måde, end da han gik i den almindelige kommunale institution”, husker Lise Larsen, og uddyber:

”Nu var det bare i kroppen. Træt på den gode måde. På samme måde som man er træt efter en god skitur”.

Efter succesen med sønnen er også den fireårige lillesøster kommet i børnehave på Rødbæksgaard. Det selv om der er fire km mellem hjem og børnehave, og der er mere almindelige børnehaver tættere på hjemmet.

Lise Larsen er medlem af børnehavens bestyrelse. Uanset at det er en privatejet institution, kører den på mange måder ligesom en kommunal med forældrebestyrelse, aftale med Kolding Kommune om normering og økonomisk tilskud svarende til kommunens betaling pr. barn i dens egne institutioner.

Også forældrebetalingen er på linje med de kommunale institutioner. Dog betales der på Rødbæksgaard også for den daglige frokost, som børnene her får. Koldings kommunale institutioner serverer ikke frokost.

Madens indhold af kød og grøntsager kommer fra Rødbæksgaards egne grise, kreaturer og køkkenhave. Det hele økologisk – dog ikke de indkøbte madvarer.

God mad skal der til, når man det meste af dagen bolttrer sig på næsten en hel tønde land.